

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XX.

V Celovcu, 7. novembra 1901.

Štev. 45.

Beljaški „boksarji“ na delu!

V zadnjih nemirih na Kitajskem so zasloveli „boksarji“ po svojem sovraštvu in krutosti nasproti tujcem. Napadali in morili so tujce, kjerkoli so jih dobili, porušili njih posestva, oropali njih imetje. Tudi vlaki pred napadi teh kitajskih „boksarjev“ niso bili varni.

Zglašali so se tedaj povsodi nad početjem „boksarjev“. Kdo bi mislil, da bodo tako kmalu dobili posnemovalcev prav pri nas, v naši koroški deželi. V spominu je še početje celovških „boksarjev“, ki so napadli v Celovcu duhovnika, ko je zvečer mirno šel domov. A še mnogo bolj so se odlikovali beljaški nemško-nacionalni in socialdemokratski „boksarji“ dne 28. oktobra.

Dunajski župan dr. K. Lueger se je vračal z 20 mestnimi odborniki iz Briksena, kjer so se bili udeležili slavnosti povodom tisočletnice obstanka mesta, na Dunaj. Vozili so se z brzovlakom, ki dospe v Beljak ob 11. uri zvečer. Ko pride vlak v Beljak, pričakovala ga je tam velika množica, kakih 300 oseb. Ko je vlak obstal, začelo se je uprav huronsko-divje vpitje. Zbrana druhal je na najnesramnejši način psovala dr. Luegerja in metala na železniške vozove kamenje, blato, gnila jajca itd. Razbilo se je več šip in eden mestnih odbornikov je bil po kamenu ranjen. Vpitje in razgrajanje je trajalo nad četrt ure; vlak je stal dalje kakor drugekrat na kolodvoru, uradniki in policaji so gledali izgrede mirno, ne da bi le poskusili, jih zabraniti! Potniki v vlaku so bili vsi prestrašeni vsled divjega vpitja, nek star bolehen mož je obledel in so ga morali spraviti iz voza. Podivjana druhal je hotela naskočiti voz, v katerem je sedel g. dr. Lueger, jednega sprevednikov so potisnili malone pod kolesa.

To se je godilo ob omenjenem času na glavnem kolodvoru beljaškem, tam kjer se vozi dan na dan toliko tujcev. Ni treba, da bi bil kdo poseben pristaš dr. Luegerjev, da bi odobral vso njegovo politiko in delovanje, a vsak pošten in dostojen človek mora tak surov napad kar najodločneje obsoditi in protestirati zoper nasilstvo politične stranke, ki je povzročila one izgrede! Kam pridemo, če se Avstrijec po avstrijskih tleh ne more več voziti, če niti na velikih kolodvorih, kjer je vedno dosti

uradnikov in policajev, ni varen najhujših napadov? Beremo večkrat, da v oddaljenih samotnih krajih, n. pr. v neizmernih gozdih ameriških včasih roparji napadejo kakšen vlak. Beljačani so pokazali ono noč, da za onimi klativitezi itd. tam v daljni Ameriki nočejo zaostati. Naskočili so vlak kar sredi mesta, na velikem kolodvoru.

Pribiti moramo tudi to: Kako so bili naši novodobni „boksarji“ tako dobro poučeni, kdaj in v katerem vozu se bo vozil dr. Lueger? Kaj pa uradniki? Ali niso vedeli o tej nakani? In slavna policija, ki ima skrbeti za red in mir? In beljaški župan — itd. Kje je bila javna oblast? Ali res nič niso slutili, ko se je zbirala druhal, da napade vlak? — Lepo spričevalo za naše oblasti se je dalo ono noč v Beljaku!

Neki dunajskih gospodov se je bil izjavil, da so razgrajali po največ pobalini. A zoper to protestuje beljaški list, in pravi, da so tam „demonstrirali gospodje“. No, res lepa „gospoda“, ki napada po noči potnike, ko večinoma spé v vlaku! Od kod so oni gospodje, to so povedale natanko „Kärnt. Nachrichten“, ki pravijo, da so se razgrajanja udeležili udje raznih beljaških društev: požarne brambe, pevskega, telovadnega društva, „Südmarke“ (!) itd. Za toliko odkritosrčnost smo hvaležni! Tujci bodo odsej pa gotovo s podvojenim veseljem prihajali v našo deželo, ko bodo izvedeli, da jih čaka morda že na prvem kolodvoru pozdrav s kamenjem, blatom, gnili jajci itd.

Koroški liberalni listi vsi z odkritim veseljem in s zahvalo poročajo o beljaških izgredih. Sami se sodijo!

Državni zbor.

Minuli teden se je nadaljevala proračunska debata. Izmed Slovencev je govoril najprej posl. Pogačnik. Živahno so njegov govor odobraval slovenski poslanci, kajti odkrito je povedal, da vladi ne zaupamo, ker ni nad strankami, ampak je na Koroškem in Štajerskem nemško-nacionalna, na Primorskem laško-narodna. Vlada, ki se rada baha, da je gospodarska, ni taka, da bi ji mogli zaupati poslanci kmeta. Avstrijske vlade so doslej vedno koristile kmečkih slojev žrtvovali malemu številu velikih industrijev. Obstanek kmečkega

stanu je najvažnejše avstrijsko vprašanje. Govornik je ostro govoril proti žitni kupčiji na obroke, katero uganja vlada, in zahteval, da bi morala vlada kmeta bolj braniti in mu pomagati. V oddelku kmetijskega ministerstva so v proračunu prenizke točke. Premalo se dá za melioracijski zaklad. Govornik je tudi prijel vlado, da je pač delovala za dosego kompromisa med češkim veleposestvom, da bi se pa v veleposestvu na Štajerskem in Kranjskem dosegel kompromis, pa vladi ni mari, vsaj potem bi tu moralo nemško liberalno veleposestvo prepustiti nekaj mandatov slovenskim in konservativnim veleposestnikom. Mi ne zaupamo sedanji uradniški vladi, ker vzdržuje nemški centralizem na stroške slovanskih narodov.

Od Slovencev govoril je še dr. Ferjančič, ki je domači prepir prav po nepotrebnem vlačil tudi v državni zbor, kjer bi bilo največ treba skupnega dela vseh poslancev.

Največ pozornosti je obudil govor Mladočeha dr. Kramarja, ki je označil stališče svoje stranke nasproti vladi, katero je zelo oestro prijemal, da se ne ustavi vsenemškemu gibanju in gibanju „Proč od Rima“, ki ni versko, ampak strogo politično, nevarno Avstriji, katero hoče na ta način storiti pripravno, da postane nemška provincija.

Branil je vlado sam dr. Körber, a prav nesrečno. Körberjev govor, ki se ni upal niti z besedico obsoditi gibanja „Los von Rom“ in vsenemške agitacije (!), je silno neugodno vplival na slovanske poslance. Nemci so se ga pa razveselili. Čehi so vpili na Körberja: „Vi ste vsenemški ministerski predsedniki!“ Položaj je ta govor ministerskega predsednika le poostрил. Na Slovence je vplival, kakor bi jim vlival jesiha na rano. Körberjev govor kaže, da bo vlada „Los von Rom“ in vsenemško gibanje še nadalje popolnoma mirno gledala. To pač najbolje označuje naše politične razmere.

Dopisi.

Hodiše. (Shod.) Dne 27. vinotoka se je vršil pri nas shod podružnice sv. Cirila in Metoda za Kotmarovas in okolico, katerega se je udeležilo zelo veliko zborovalcev. Ko je bil načelnik, g. Matija Prosekar, došle zborovalce prijazno pozdravil, je po kratkem poročilu tajnikom in blagajnikom

PODLISTEK.

Ne kradi!

(Spisal V. Kosmák. — Prevel Svečan.)
(Konec.)

„Dva hleba kruha sta proč!“ tarnala je prodajalka. „Tisti Fraj mi jih je ukradel.“

„Kateri Fraj?“ je strogo vprašal policaj.

„Iz Rožne ulice — —.“

Policaj je stal, gledal navzgor kot zvezdoslovec in premišljeval, ali tistega Fraja pozna. Nankrat se nasmeji in vpraša prodajalko: „Koliko vam je ukradel?“

„Dva hleba po 50 krajcarjev.“

„Je že dolgo od tega?“

„Kake četrt ure, na rotovžu je ravno bilo šest.“

Ko je policaj to slišal, hitel je proč. Podal se je naravnost na rotovž in za nekaj časa z dvema drugima policajama v Rožno ulico. Vstopili so v nizko hišo, kjer je stanoval Fraj. Ne da bi potrkali, stopili so v sobo. Na mizi je gorela mala svetilnica. Ko je Frajeva žena zagledala policaje, zavpila je: Jezus, Marija! in je omedlela. Fraj jih je obupno pogledoval.

Drugi dan je stal ubogi Fraj na rotovžu pred policijskim komisarjem. Stal je žalostno kakor suho drevo in solze so mu kanile po velih licih. Na mizi je ležal jeden cel hleb pa pol, tako, kakor so jih večeraj policaji našli pri Fraju. Vzeli so jih lačnim otrokom od ust, kajpada, saj sta bila — ukradena.

Gospod komisar je sedel za mizo in čital časnik, pušec iz dolge pipe. Ura je udarila devet. Ko-

misar je nepotrpežljivo vstal in vprašal policaja pri oknu: „Ali gospod Šmid že gre?“

„Ravnokar je vstopil v vrata.“

Duri se odprejo in vstopi debel gospod v črni obleki, s svilenim klobukom v roki. Za njim je šla prodajalka, kateri je večeraj Fraj ukradel ona dva hleba kruha.

Pek Šmid je stopil klanjajoč se h komisarju. Komisar mu je šel nasproti in sezajoč mu v roko reče: „Oprostite, gospod Šmid, da vas nadlegujem.“ „Prosim, ni se treba izgovarjati“, odgovori Šmid. „Žalibog moramo zavoljo takih ljudi trpeti vsi: vi, jaz in vsak pošten človek.“ Gospod Šmid je pogledal Fraja z največjim zaničevanjem.

„Prosim, izvolite se vvesti“, reče komisar.

Gospod Šmid se je vsedel in komisar je začel: „Fraj, kje ste ta-le kruh vzeli?“

Fraj si je pokrkl z roko oči in jokal. Šmid pa ga je ježno gledal in mrmral: „Farizej!“

„Gospod komisar“, oglasila se je prodajalka, „kje bi ga bil vzel? Pri meni ga je vzel!“

„Kedar vas bodem vprašal, potem morete govoriti“, zavrnil jo je svarilno gospod komisar. „No, Fraj, odgovorite!“

Fraj je pogledal komisarja z okom ranjenega, naščuvanega jelena ter rekel: „Prosim, gospod komisar, ne mučite me, saj veste vse: jaz sem ga ji ukradel.“ In pokazal je z roko na prodajalko in je niti ni pogledal — od sramote.

„In zakaj ste to storili? Doslej ni bilo o vas kaj takega slišati.“

„Ljubi gospod komisar“, odgovoril je naglo Fraj, „Bog je priča, da tega nisem storil iz hudobije, ampak radi lakote! In nikakor zaradi mene

— rajši bi od lakote umrl — ali radi otrok sem to storil. Moj Bog, vse je jokalo od lakote in jaz sem oče! Nisem mogel tega poslušati!“

„Vsak pošten človek dela, da bi svoje otroke pošteno izredil“, reče resnobno in pikro gospod Šmid. „Jaz moram tudi delati.“

„Velecenjeni gospod Šmid“, vzkliknil je obupno Fraj, „jaz bi rad delal po dnevi in po noči — moj Bog in kako rad — le da bi dela dobil! Jaz sem letal od zjutraj do mraka, prosil in beračil za delo — pa dela nisem dobil nikjer; niti za dninarja na cesti ali pri živini me niso vzeli. Zgubljeni sin je dobil službo, če tudi pri svinjah, vendar službo — in jaz, pošten mož do večeraj, oče pravičen nisem dobil niti takšne! Kaj sem mogel storiti? Beračiti?“

„Boljše beračiti nego krasti!“ omenil je gospod Šmid.

„Le da bi smel v mestu beračiti!“ vzkliknil je bridko Fraj. „Kakor hitro me policaj zagleda, zapre me — in na deželo iti beračit? Nimam niti čevljev niti suknje. Gospod Šmid usmilite se me, imate otroke kakor jaz, da vam jih Bog blagoslovi! Prizanesite mi to pot in prisegam vam, da si ovijem cunje okoli nog, namesto palice si bodem ulomil vejo od vrbe in beračil bom od vasi do vasi — naj me zmerjajo vagabunda — in kar priberačim, prinesem domu, kruh dam otrokom in vam vsak krajcar, da plačam, kar sem dolžan.“

„Pa, pa, pa, pa“, odreže se pek. „Jaz nimam škode; to mi mora povrniti ta-le (pokazal je na prodajalko), ker ni pazila; vas pa morajo zapreti, ker ste kradli. To zahteva postava. Ako bi pustili vsakega tatú, kdo bi se bal?“

govoril tajnik g. Rozman. V daljšem govoru je nam pokazal, kakšen namen ima šola in kako bi torej imela uravnana biti. Že v začetku svojega govora je resno naglašal, da nismo se zbrali, kakor nas nasprotniki radi obrekujejo, za to, da bi hujskali zoper šolo in učitelje, ampak za to, da bi se pogovorili in posvetovali, in pravi namen teh shodov je ta, kako bi se dali nedostatki sedanje šole odpraviti. Takih shodov se udeleževati in o šoli se posvetovati, je pravica vseh državljanov, torej tudi kmetov, saj so šole za nje in oni je morajo vzdržavati. Šola ima vzgajati in izobraževati ljudstvo, potem takem mora biti ljudstva primerna. Šola mora biti torej najprej verska in narodna, t. j. pouk in vzgoja se mora v njej goditi na podlagi podedovane vere in materinega jezika; sicer ne doseže in ne more doseči svojega namena. Potem mora biti uravnana primerno kraju ali stanu, čigar otroke ima izobraževati: druga šola je potrebna za kmete, druga za mesta. Na kmetih bodi šola šestletna, deloma zato, ker kmetu primanjkujejo delavne moči, deloma zato, ker otrokom po 14. letu kmetško delo več ugajati noče in vse se žene za ložjim delom v mesto. S kakim zanimanjem so zborovalci poslušali, a kako so se z vsemi točkami govora strinjali, o tem je pričalo vedno glasno odobravanje in naposled burno ploskanje, ki je plačalo g. govorniku njegov trud. Sledila je cesarska pesem, katere je zbrano občinstvo s pevci vred pelo stajalo. Med zborovanjem so hodiški pevci in pevke pod vodstvom spretnega organista Modriča in s pomočjo nekaterih kotmirskih pevcev razveseljevali zborovalce s svojim res lepim petjem. Pri volitvi novega odbora so bili vsi stari odborniki znova izvoljeni; samo na mesto rajnega blagajnika, g. Mihe Robasa, je bil na novo izvoljen g. Jernej Modrič. — H koncu se je zahvalil domači g. župnik govorniku in pevcem zato, da so pripomogli s svojim trudom k temu, da se je shod tako lepo vršil, in zborovalce, da so se v tako obilnem številu shoda udeležili. Velika škoda, da ni bilo celovških gg. tamburašev, kakor je bilo določeno, kar je zaprečilo skrajno slabo vreme. Iz tajnikovega poročila povzamemo, da je štela podružnica v pretečenem letu 146 udov in iz poročila blagajnikovega, da je imela 35 kron 40 vin. dohodkov. Le vedno naprej v vztrajnem delu za narod!

Globasnica. (Pozor!) Kaj pa je zopet? Nič hudega! Starikasta teta v celovških stolnih ulicah se je zopet oglasila. Znana vam je že iz članka v številki 41. našega lista. Ker je „Mir“ odgovoril na vprašanja, stavljena v „Fr. St.“ št. 79., je nek Globasničar (— gotovo tisti, ki se je v Šmihelu ponašal s svojimi oslarijami, poprej da jih je odposlal v „Fr. St.“ —) čisto po koncu in pravi, da je naš „Mir“ od množice slovenskih kmetov zaničevan. Mi pa trdimo ravno nasprotno! Ta prismojenec imenuje javno naš „Mir“ lažnika; mi pa imenujemo pisatelja članka v „Fr. St.“ istotako grdega lažnika in obrekovalca, dokler nam ne dokaže neresnico besed: „to se je vršilo med „Šoštarjevo“ in „Paarovo“ gostilno, odkoder je priletelo tudi nekaj kozarcev, katerih so precéj pobili. Jeden Slovencev je imel še drugi dan otekel prst, kamor ga je zadel kozarec.“ („Mir“ št. 39.) Kdo je Slovenca ranil?! — Vaše grožnje, da hočete „marsikateri nekrščanski dogodek objaviti, ako dopisnik

„Mira“ še ne bo dal pokoja“, se ne bojimo in vašega nesramnega in lažjivega orožja se ne ustrašimo! Toliko zadostuj za danes!

Globasnica. (Kaj delajo nasprotniki?) Na dopis v „Miru“ št. 41. znana naša „trojka“ ni vedela kaj družega storiti, kakor med drugimi surovostmi napasti tudi g. kaplana v listu „Fr. St.“. Radovedni so, kaj je z zasmehovanjem jubilejne procesije, in pravijo, da so to samo sanje. Nikakor ne; da so se procesiji posmehovali, je resnica, in tudi vemo mesto, kje se je to zgodilo in katera požarna bramba je tam stala. Kaj pa pravi „Gustl“ k izjavi v „Kärntner-Ztg.“-i od dne 9. okt. 1901? Radovedni smo tudi, kaj bodo orožniki dognali! Zdaj pa pride še najimenitnejše: „Dokler so bili gospod župnik sami, je vladal v Globasnici pokoj; zdaj, ko so dobili radi starosti kaplana, ni več miru.“ Dà, ali veste kdo je pravzaprav sejal prepir in ga še seje? Opozarjamo vas med drugim na dopise v „K. N.“ od dne 20. jan. 1898, št. 6. in v št. 57. istega leta; dopisnik nam je znan, a mi nočemo rabiti tistega orožja osebnega napada, kakor vi; če bo pa treba, bomo vendar tudi to porabili. Najhujšo razprtijo pa je napravila ustanovitev nove požarne brambe, in to se je zgodilo še prej, nego je g. kaplan sem prišel. Da se je pri agitaciji dobrot našega g. župnika zlorabila, je žalostno! Ne vemo, je li g. župniku všeč ali ne, da ga je dopisnik v „Fr. St.“ spravil v svojo kvasarijo, in ga takorekoč hotel nekoliko povzdigniti. Od listov, kateri na najnesramnejši način blatijo našega milostljivega g. knezoškofa in sploh vse, kar je katoliškega, povzdigovan biti, gotovo ni častno, in kaplanu gotovo nič ne bo storilo, če ga isti listi psujejo; s tem delajo nasprotniki najboljše za našo stvar. — Vsak slovenski časnik prinaša iz Globasnice kaj zanimivega, pišejo „Fr. St.“; no, to je le dobro in znamenjuje, da tam Slovenci še živijo. — Poprej bo kaplan Globasničarom hrbet pokazal, kakor pa brezbožni „nemčurji“ (tako jih imenuje „Mir“ v št. 41, ne pa g. kaplan) ped od svoje pravice odstopili. Kdo se ne smeje? Radovedni smo, kake so tiste njihove „pravice“, in kdo jih jim krati; morebiti nam to povejo, bomo jim jako hvaležni. Na kateri podlagi g. kaplan dela, nam je dostikrat povedal: za katoliško-narodno stvar. Da pisatelj (ali boljše: kovač) podlega članka kaplanu podtikajo mišljenje, katerega še nikdar ni pokazal, je zopet značilno za stranko, ki hoče tudi „krščanska biti“, pa se dejansko čisto drugače kaže po pregovoru: „kakor l... misli, takšen je!“

Libuče. (Nekoliko besedij o „Štajercu“.) Da v našo lepo slovensko vas Libuče zahaja brezverski ničvredni časnik „Štajerc“, je že znano. Ali ta grdi list se nahaja tudi v drugih bližnjih vaseh, dà, zlezal je celo že pod mogočno Peco in se je tam pri par gorskih kmetih udomačil. In kaj je vzrok, da se je umazani časnik toliko razširil? Kriva je temu nevednost in zaslepljenost ljudij! Ko bi že enkrat vedeli ljudje kaj je in kaj name-rava ta list, pač gotovo bi ga opustili. Res je, da „Štajerc“ kmete nekako zvito hvali in se jim prilizuje, duhovnike pa prav zlobno napada. In zakaj dela tako? On hoče uničiti v srcih priprostitih ljudij spoštovanje do duhovnikov, zato se toliko laže in jih obrekuje. Vsakdo pa vé, da so duhovniki v

sedanjem času največji podporniki kmetom in pri-prostemu ljudstvu! Ne mislite kmetje, da vam „Štajerc“ hoče pomagati in vas poučiti: to je grda hinavščina! On hoče le, da bi ljudstvo duhovnikov več ne spoštovalo, jih več ne poslušalo in ubogalo, jim več ne zaupalo. Tako bi ljudstvo zanemarjalo cerkev in vero in potem bi jih sovražniki vere, kateri pravijo „Proč od Rima“, veliko lažje več dobili na svojo stran. Zato pa: Kdor je že naročen na „Štajerca“, naj ga kar hitro opusti in ga pošlje nazaj! Nikar ga ne naročuj, ker kmalu, da ne veš kdaj, se naučiješ njegovega strupa, ki te bo čisto omamil. Posebno pa so za mladino slabi časniki zelo pohujšljivi. Stariši, vi varujete svoje otroke slabe tovaršije, a vi pa dobivate slab časopis, ki ni nič boljši kakor slaba tovaršija. Povem vam, velika odgovornost vas čaka, ker sami s tem pohujšate svojo deco, zakaj otrok se veliko prej privadi slabemu kakor dobremu; hitro bo začel zaničevati duhovnike in vero, nazadnje pa tudi vas ne bo hotel več spoštovati. Če vam torej kdo ponuja „Štajerca“, da ga berete, ga kar odločno vrzite ponujalcu pod noge, navrh pa mu pokažite duri, ali storite tako, kakor mi je pravil nek kmet: Že večkrat mi je N. N. prinesel „Štajerca“ in mi ga ponujal, da naj ga berem. Toda vsakokrat sem mu to ponudbo odklonil. Ko spet enkrat pride in mi začne ponujati „giftno krito“, si mislim: čakaj, danes te bom pa splačal, da me boš pomnil! Vzamem „Štajerca“ v roke in rečem ponujalcu, naj gre za manó. Jaz pa grem k — svinjaku in vržem cunjó v svinjak. Potem pravim še: od zdaj naprej se pa ne bom več branil tega časopisa; le pridno mi ga donášajte, za svinjsko nastiljo bo že dober. Naj ga le svinje berejo, ker njim ne bo nič škodoval. Najraje bi videl, da mi pripeljeta kar cel voz „Štajerca“, da bi dalj časa imel kaj nastiljati. Kmet se je začel glasno smejati, N. N. pa ves jezen odšel z dolgim nosom, in vrlemu kmetu ni več ponujal „Štajerca“. Kmetje in vsi drugi posnemajte tega kmeta, in storite vsi tako, kakor sem povedal, vam v korist. Potem bode „Štajerc“ in drugi ničvredni časniki za vselej izginili med vami.

Libuški fant.

Prevalje. (K občinskim volitvam.) Še par tednov in prišel bo za Prevalje dan, ko se bo bila odločilna bitka. Vsakdo, kdor ima le še nekaj možgan v glavi, mora spredvideti in spoznati, da naj slovenskemu kmetu le slovenski kmet ukazuje. Kaj naj dela v občinskem odboru učiteljstvo? To pač čaka veliko hvaležnejše delo v šoli, katera itak ni ravno na posebno dobrem glasu. In uradništvo? Res, da so premogokopi tu; res, da plačujejo tudi precej davka, a da bi ti nemško-nacijonalci hoteli vzeti ves občinski zastop tako rekoč v zakup, pa nikakor volilci-Slovenci ne smejo trpeti. Saj je uradništvo itak zastopano po virilnem glasu. Če pride do kakega prepira med občino in družbo, kako pa naj uradnik glasuje? Zoper podjetje ne sme, ker ga sicer odpustijo, a za občino tudi ne sme. In če bo resnica, da se že prihodnje leto vodstvo premesti v Celovec, kaj pa potem? Zatorej res svetujemo tem gospodom, naj sedijo rajše v svojih pisarnah, a sedeži v občinski sobi naj ostanejo kmetom in obrtnikom! — Zato slovenski možje na dan! Pojdite volit vsi, nobeno delo naj vas ne zadržuje. Pokažite, da ste zavedni in ne

Gospod komisar je pokašljaj. „Gospod Šmid, prosim, dovolite — sam mislim, da bi se moglo v tem slučaju zatisniti oko.“

Šmid je debelo pogledal gospoda komisarja, potem pa je rekel s poudarkom: „Gospod komisar, pustite ga brez kazni, ako hočete, jaz bodem našel pravico drugje!“

„Gospod Šmid!“ vzkliknil je strastno Fraj, „usmilite se mojih otrok, da morem za nje vsaj beračiti — sicer vas bode Bog kaznoval na vaših otrocih!“

„Tiho, predrzni človek,“ zavpil je Šmid. „Jaz skrbim za svoje otroke sam in vzgajam jih pametno. Z vašo božjo kaznijo pustite me pri miru.“

Poklonil se je in odšel. Fraja sta policaja odpeljala v ječo. Ko sta se vračala iz ječe, rekel je starejši policaj mlajšemu: „Primaruha, moram iti kam na glaž vina.“

„Zakaj?“

„Da zapijem žalost. Ta-le Šmid nima srca niti vesti. Sam naš gospod komisar se je za Fraja potegnil!“

„Res, to že nekaj pomeni! In ko bi bil ta Šmid kak revež — ali tako! Ima tri hiše in žita, kdo vé, koliko. In je tako trdosrčen! Jaz sam, četudi mi je vsak groš dragocen, bil bi ga temu Fraju še na vrh dal.“

„Čim večja mošnja, tem manjše srce, to je star pregovor,“ pristavil je starejši.

„Pa naj sam pazi! Tega bi rad kamenjal radi hleba kruha in sam — saj veš!“

„Vem skopuh in oderuh! V moko je mešal sadro (gips) — pa vse je podkupil — no, saj to

poznamo. Te tri hiše niso iz nič. Ko je sem prišel, imel je samo culico na hrbtu.“

„Pustimo take reči. Marsikoga moramo pozdravljati, ki bi imel biti za mrežami!“

* * *

Vlani sem prišel v tisto mesto. Šel sem s prijateljem v gostilno. Ne daleč od nas je sedel star, medel mož pri glažu vina. Podpiral je glavo ob velo roko, kakor podpira obupni gospodar svojo podirajočo se hišo s perelim brunom. Zdel se mi je znan. Za nekaj časa vstane, molče plača in molče odide. Bal sem se, da od slabosti omahne — tako bedno je šel. Stakim korakom hodijo nevarno bolni na posteljo, da bi se vlegli zadnjikrat.

Vprašam prijatelja: „Kdo pa je ta mož?“

„Ali ga ne poznaš več? To je pek Šmid.“

„Šmid?“ čudil sem se. „Kako se je izpremenil!“

„Ljubi moj, ni čuda“, rekel je moj prijatelj!

„Zadel ga je udarec za udarcem. Imel je tri hčere in sina — veš —“

„Vem.“ — „Prva hči, Lojza“ — „Poznal sem jo.“ — „se je udala nesrečno in je zblaznela. Druga je od žalosti umrla, ker jo je ženin — častnik — zapustil, in tretja se je pustila zapeljati ter je pri porodu umrla.“

„To je žalostno.“

„Dovolj žalostno; še večjo nesrečo ima s sinom. Ta je lump, zapravl je svoj delež in sedaj žuga očetu, da ga ustrelji in tudi sebe, ako mu ne dá vsega premoženja.“ — „To je strašna kazen!“

Jaz pristavim: „Strašna in zaslužena.“

„In zakaj?“

Jaz sem pripovedoval prijatelju ono staro do-

godbo in on obmolknivši za nekaj časa reče: „Glej glej, in marsikdo se z Bogom tožuje!“

„In veš, kaj se je zgodilo s Frajem?“ vpraša me naglo moj prijatelj, profesor.

„Ne vem.“

„Poznam ga slučajno. Njegov sin je v naši gimnaziji izvrsten učenec in ako ostane priden, bode enkrat imeniten mož. Že zdaj podpira revnega očeta od svojega štipendija.“

Raznoterosti.

Bela devica. Na Ruskem je v nekaterih tovarnah okoli Lodze zelo lepa navada. Delavci nabirajo celo leto prispevke, da bi z njimi plačali doto kakšni revni delavki, ki se omoži. Prispevki na doto delavke se nabirajo vsak teden. Nevesta, ki dobi doto od delavcev, se imenuje „bela devica“, za katero skrbé vsi delavci tovarne, kakor bi bila lastna hči vsakega posameznega delavca. Takšna nevesta prinaša možu nekoliko sto rubljev dote in je zelo spoštovana. Ta prelepa navada dokazuje, da ima slovansko ljudstvo plemenito srce in da zna rešiti v krščanskem duhu socialno vprašanje povsod tam, kjer še ni pokvarjeno z zahodnim brezverskim liberalizmom.

—án.

Smešničar.

* **Spoznala.** Dijak: „Sedemkrat sem vas že poklical, da bi plačal; zakaj ne pridete?“ — Natakara: „Mislila sem, da se le šalite!“

* **Strašna grožnja.** Ona: „Če mi ne kupiš novega klobuka, potem — potem te ne bom ničesar več prosila!“

bojte se nobenih zadržkov, ki vam jih bodo na pot nastavliali. Nalašč ne! Glejte, volitev je ta dan najvažnejše delo! Gre se za čast sv. vere, v kateri ste bili vzgojeni in v kateri želite umreti, in vam se usiljujejo sedaj močje, ki cerkev vidijo samo od zunaj, ki so naročniki vam in sv. veri najbolj sovražnih listov in časnikov; gre se za čast našega jezika, katerega hočejo vedno bolj in bolj izpodrinuti. Vidite, gre se za vaše najdražje blago, gre se pa tudi za vaše stanovske pravice, katere ste dolžni braniti. Če se sami ne postavite za svoje, kdo pa naj se? Samo tožiti, kako da kmeta vse prezira in zatira, ne pomaga nič. Sloveči Francoz Montalembert je dejal: „Kaj pa vedno tožite; na volitev idite in po prepričanju volite, in pokažite, da ste vredni imena: močje!“ — Volitev je pa tudi bogoslužno delo. Naj se vam ne smili malo časa za to darovati. Kakor ni izgubljen čas, ko se odtegnete delu, kadar greste v cerkev, k procesiji, na božjo pot, tako ne bote imeli izgube, ko pojdete k volitvi. Vsako stopinjo, ki jo bote storili v ta namen; ves čas, ki ga bote porabili, vam bo stotero povrnen. Nikakor naj se ne sliši med nami zastareli izgovor: „Bodo že brez mene opravili“. Kdor pozna pomen volitev, ne govori tako! Glejte nasprotnike! Vsako malenkost vam okličejo pred cerkvijo, samo volitev ne, češ, vsak naj hodi gledat na občinsko desko. Pa hodi po 2—3 ure daleč! Glejte njihove spletke, imejte torej saj toliko gorečnosti za dobro stvar, kolikor je imajo nasprotniki za slabo. Agitirajte sami, kolikor morete! Vzdignite svoje sosede, prijatelje, sorodnike, da gredo opraviti svojo dolžnost! Da, pokažimo, koliko nas je, skrbimo, da zmagamo! Ne dajte se preslepiti po nikakih lažeh, po nikakih obljubah in posebno pazite na tiste, ki so omahljivi. Noben liberalce nima pravice gledati v vašo glasovnico! Dà, bodite močje, stojte kot skala in zmaga bo naša! Bog z nami in sreča junaška!

Novičar.

Na Koroškem.

Razpošiljanje knjig družbe sv. Mohorja, ki se je pričelo dné 16. sept., se je končalo dné 30. oktobra. Razpošiljalo se je vkup 34 dnij.

Prvomestnik Ciril-Methodove družbe, p. n. prečastiti in velezaslužni monsignor Tomo Zupan, veronauka profesor, njega svetosti papeža tajni komorni itd., je blagovolil na vseh vernih duš dan obiskati in nadzorovati velikovsko „Narodno šolo“. Od tam se je podal visoki gost v Maribor.

Duhovske zadeve. Za župnika v Logivasi je imenovan tamošnji provizor, č. g. Štef. Singer, in za župnika v Jaborijah tamošnji provizor, č. g. Fr. Rozman. — Č. g. Val. Schitelkopf, župnik v Vovbrah, postane župnik na Mostiču. — Prestavljena sta: č. g. Fr. Božič, kaplan v Vetrinju, za drugega kaplana v Pliberk, in č. g. Jos. Schiwitz, kaplan v Pliberku, za provizorja v Malnico. — Za predstojnika škofijskega računskega urada in poročevalca je imenovan vč. g. tajnik in duh. svetovalec Mart. Kovač. — V mašnika posvečen je bil dné 31. okt. olivetanec č. o. Ant. Brzskovski. Dnó 1. nov. je daroval novo mašo v Tancenbergu.

Osebné novice. V Celovcu je umrl živinozdravnik in poročevalec o živinozdravniških zadevah pri dež. vladi, g. Fran J. Oertl, star 68 let.

Iz uradnega lista. Na javni dražbi se bo dné 11. novembra ob 10. uri pri finančnem ravnateljstvu v Celovcu oddajal v najem užitinski davek na vino, mošt in meso za sledeče okraje: ves davčni okraj Velikovec (izklicna cena 15.130 K), Prevalje (16.940 K), Jezersko (1.000 K) in Podkloster (5.300 K).

„Ponarejalce denarjev“ so zasačili v podjunske dolini. Dva so na zahtevo državnega pravdnikstva zaprli, dva marljivo iskali. „Ponarejeni“ kronski petak je v Celovcu bil kot tak na sumu. Pošljejo ga konečno na novčeni urad na Dunaj, od koder pride odgovor, da kronski petak nikakor ni ponarejen, marveč pravi pravcati petak, kakor so ga dobro ali slabo skovali na Dunaju. Državno pravdnikstvo je torej ostalo na cedilu, „ponarejalca“ so morali takoj izpustiti. Po nedolžnem sta sedela precej časa in še ob kronski petak sta prišla, ker so ga na Dunaju kot ponarejenega prej preklali, predno so ga za dobrega spoznali in zopet vrnili. Lepa bo, če bodo ljudi začeli sedaj zapirati tudi radi pravega in poštenega denarja! Naglica pač tudi pri drž. pravdnikstvu ni zmirom na mestu in gotovo je, da taki pojavi ugledu pravosodja le škodujejo, ker kako pride pošten človek do tega, da se ga sodnijsko preganja in vlačí po zaporih po nedolžnem, za kar pozneje ne dobi nobene odškodnine in nobenega zadoščenja za krivice, katere je moral trpeti zaradi drugih. Sicer pa ta slučaj tudi jasno priča o dobroti našega sedanjega srebrnega denarja.

Pot zgrešila. Dnó 28. oktobra zvečer sta iz vojašnice pobegnili dva novince tukajšnjega 17. peš-

polka. Hotela sta jo pobrisati domov v Kranj. A zgrešila sta pot. Namesto proti jugu sta jo mahala proti severu. Blizu Starega Dvora sta nočevala pri nekem železniškem čuvarju. Tam so ju orožniki ujeli.

Požar. V pondeljek dné 5. t. m. je nastal v tukajšnji tovarni za česlovino g. Kac-a velik požar. Gorele so smerekove skorje, katerih je bilo nakopičenih 180 vagonov. Požarne brambe iz mesta in okolice ter iz St. Vida in Beljaka so delale, a ognja dolgo niso mogle udušiti. V sredo zjutraj je še gorelo. V veliki nevarnosti je bilo vse šentvidsko predmestje.

Samomor. V lovski kosarni v Beljaku se je ustrelil vojaški novinec K. Goltjes, doma iz Sinovic, okr. Krško na Kranjskem. Urok: Domotožje.

Drobiž. Celovčani se potegujejo za to, da dobó v Celovcu poštno ravnateljstvo. Morda bi potem bilo na pošti malo več točnosti in hitrosti, nego je je sedaj. — Za prodajo rib postavljajo v Celovcu na trgu sv. Duha posebno bajto. Tudi na vetrinskem obmestju postavljajo neko kolibo, ki izgleda, kakor kak star železniški vagon. Pa naj kdo reče, da v Celovcu ne napredujemo velikomestno.

Po slovenskih deželah.

Slovenska pivovarna. „Ljubljanska kreditna banka“ ustanovlja delniško družbo pod imenom „Delniška družba združenih pivovarn v Žalcu in Laškem trgu v Ljubljani“. G. Simon Kuček, posestnik trdnice S. Kuket, se zavezuje, da prepusti novi delniški družbi obe svoji pivovarni v Žalcu in v Laškem trgu z vso opravo in glasom dveh inventarjev za skupno svoto 550.000 kron. Več se izve iz inserata v zadnji številki. Novo domače podjetje pozdravljamo in priporočamo.

„Stara praksa.“ Na davčnem nadzorstvu v Ptujju je bilo razpisano mesto pristava. Mej prosilci je bilo tudi nekaj Slovencev. Celó jeden tak je med njimi, ki bi se rad na svoje stroške preselil v Ptuj. Ali to službo je dobil Nemec, ki ne zna ni besedice slovenski in katerega predstavijo na državne stroške. — To je stara krivica, katere bič občutimo Slovenci vsepovsodi, zlasti v obmejnih pokrajinah. O tej krivici peva „Südsteierische Presse“ staro in znano pesem: Uradniki domačini morajo v tujini prav veneti, semkaj pa prihajajo uradniki, ki niti ne umejo davkoplačevalca, kaj da hoče. Slovenec naj le prosi za kako službo, ali ne dajo mu je zato, ker je Slovenec, Nemec pa jo dobi in ga premeščajo celo na državne stroške. Dà, dà, taka je stara — „praksa“!

Vjet cigan in morilec. Cigana B. Helda, brata Sim. Helda, ki je bil minulo jesen v Novem mestu obešen, morilec nekako pred poltretjim letom blizu Krke s sekiro ubitega kmeta, so dné 15. t. m. pritirali v novomeško ječo. Zasačila ga je blizu Ogulina hrvatska žandarmerija. Cigan, ki je zakrivil še mnogo več hudobij nego njegov brat, je kakih 30 let star, majhen in slaboten. V ječi je uklenjen na rokah in nogah, da jo nevarni hudo-delec ne popiše.

Gospodarske stvari.

Zavarovanje živine. V Celovcu je lansko leto nastala deželna zavarovalnica za živino, katera šteje sedaj že 44 krajevnih zvez z 1431 udi, ter 9410 glavami zavarovane živine v vrednosti 1.548.970 K. Da bi še več udov pristopilo, je deželni zbor letos pravila prenaladil in sklenil, da se sme krajevna zveza napraviti tudi tedaj, če se v enem okraju oglasi le 5 posestnikov, ki zavarujejo skupaj najmanj 60 glav goveje živine.

Ker je to zavarovanje še marsikomu neznano, naj tu napovem najimenitnejše točke iz pravil deželne zavarovalnice.

Namen te naprave je gotovo dober, odškodovati namreč kmeta, če mu kako živinčé po nesreči proč pride. Kmet ima svoje bogastvo večidel v živini, posebno v sedanjem času, ko mu polje malokaj nese. Če ima srečo pri živini, če dobro obstane, če ima pa tam nesreče, posebno zaporedoma, potem se mu slabo godi in še ob posestvo more priti. Nemški pregovor pravi: „Pferdverrecken macht dem Bauer Schrecken“, t. j. če kmetu konj pogine, ga to prestraši. — Zoper take nesreče se vsak kmet vsaj deloma more zavarovati, če imenovani zavarovalnici pristopi. Seveda je treba plačati ali nekaj škode trpeti, vendar ta škoda je manjši od one, če ti živinčé pogine. Seveda vsakemu posestniku ne kaže zavarovati svoje živine. So kmetje, ki imajo na 50 do 100 glav živine v zdravih in zračnih blevih; živino znajo varovati in dobro ozdravljati, in le redkokdaj jih zadene kaka nesreča; taki bi morali pač več zavarovalnine plačati, kakor sploh zgube trpijo. Nasproti je pa dosti tudi takih, katere pri živini zaporedoma nesreče zadenejo, takim je zavarovanje pa gotovo priporočati.

Kateri so tedaj najimenitnejši odstavki tega zavarovalnega zavoda?

1. Zavarovalnica je v Celovcu in jo oskrbuje deželni odbor.

2. Pristopiti more vsak, kdor ima živino, in sicer ob vsakem času: izstopiti more pa le ob koncu upravnega leta, katero se začne s 1. oktobrom. Ne sprejemajo pa se: posestniki, ki zelo zanemarjajo svojo živino ali pa jo trpinčijo, ravno tako tudi ne trgovci z živino.

3. Udje tistega okraja se združijo v krajevno zvezo. Taka zveza nastane, če se oglasi vsaj 5 posestnikov v tistem okraju, ki zavarujejo skupaj najmanj 60 glav goveje živine. Vsaka zveza ima svojega načelnika, katerega imenuje deželni odbor in dva cenitelja, katera si udje sami izvolijo.

4. Kdor pristopi, mora zavarovati vso živino, katera je sposobna za zavarovanje; samo to ali ono žival zavarovati, drugih pa ne, ni dopuščeno; ob enem napove ceno, za katero jo hoče zavarovati.

Zavarovati se ne morejo sledeče živali:

- Konji pod enim letom in čez 15 let stari, če že niso bili prej zavarovani.
- Govedi pod 4 meseci in čez 12 let stari.
- Bolna in klaverna živina.
- Konji, kateri se rabijo navadno za tako vožnjo, da se ž njo kaj zasluži.

5. Plačuje se od konj 2 odstotka, od govedi 1 odstotek od napovedane vrednosti živine.

6. Če kako živinčé zbolí, se mora to nemudoma načelniku zveze naznani; za ozdravljanje je imenovan poseben živinozdravnik, katerega pri ozdravljanju plača posestnik bolne živine. Enako se vsaka prememba v številu živine načelniku napove.

7. Ako ni več pomoči in je treba bolno živinčé zaklati ali sploh katera zavarovana žival konec vzame, se škoda ceni po zato sestavljeni komisiji, katero plača dežela. — Za konje se plača odškodnine 70%, za govedi 80%. — Ako je meso zaklane živali še za uporabo, se toliko odšteje, kar je vredno.

8. Odškodnina se ne izplača:

- če živina pri požarih ostane v ognju in zato vzame konec;
- pri kužnih boleznih, pri katerih država itak nekaj odškodnine plačuje;
- če živinčé zbolí zavolj preslabe postrežbe ali trpinčenja;
- ako je posestnik bolezen prepozno napovedal in je tega sam kriv;
- če plače ni odrajal ob pravem času ali pa se pri ozdravljanju ni držal nasveta živinozdravnika.

Pri posebnih slučajih more deželni odbor izvanredno polovico zavarovalne odškodnine pripoznati. Iz navedenih točk pravil se razvidi, da niso posebno ugodne za zavarovanje naše domače živine. Plačati je treba precej, odškodnina se ne izplača popolnoma, in pri nesrečah pri živini vsled ognja nič ne dobiš. Če more kmet živino zoper ogenj še posebej zavarovati, kam bo prišel s svojimi plačili! Pa če kateri kmet preračuní, koliko zgube pri živini je že n. pr. v 10. letih imel, se bo prepričal, da ta več znaša, kakor bi bil v tem času zavarovalnine plačal, zato se za nekatere kmete vendarle priporoča, da bi svojo živino zavarovali.

Med Slovenci je deželna zavarovalnica še malo kaj znana, pa se tudi ni čuditi, saj se naznanila kmetijskega društva tiskajo samo v nemškem jeziku in pravila deželne zavarovalnice so tudi samo nemška. Če tedaj deželni odbor razpošilja svoja vabila za pristop na občine, naj jih pošlje tudi v slovenskem jeziku, da jih bo ljudstvo zastopilo.

J. V.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 31. oktobra 1901.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	—	—	—	—	— konj
rž . . .	4	17	11	46	— pitani vol
ječmen . . .	—	—	—	—	14 vprežnih volov
oves . . .	5	25	6	56	2 junca
turšica . . .	7	—	8	75	73 krav
pšeno . . .	7	—	8	75	1 telica
proso . . .	—	—	—	—	40 pitanih svinj
fižol, rudeč . .	—	—	—	—	— ovc
krompir . . .	2	—	3	24	
ajda . . .	6	84	8	55	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 496 K do — K, krave po 160 K do 256 K.

Sladko seno je meterski cent po 6 K — v do 6 K 40 v, kislo seno po 4 K 40 v do 6 K — v, slama po 4 K 20 v do 5 K — v.

Promet je bil slab.

Velikovec, dné 30. oktobra. Prignali so: 75 volov, 128 krav, 6 telic, 5 telet. Cena za pitano živino 60 do 64 kron, za vprežno živino 54 do 58 kron za meterski cent žive vage. 70 ovac, 5 koz. Promet je bil srednje dober.

Šmohor, dné 28. okt. Prignali so 25 konj, 226 repov goveje živine, 21 ovc, 6 koz. Sejem je bil dobro obiskan. Prodalo se je precej, a cene so bile bolj nizke. Kupci so bili večidel iz Tirolskega.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanjamo, da se celovski Slovenci shajajo vsako sredo ob 1/2 8. uri zvečer v gostilnici hotela „pri Sandwirt-u“, kjer imajo odmenjeno svojo „klubovo sobo“, tretja vrata (t. j. druga soba) pri vходу na desno. — Slovenski gosti so nam vsikdar dobro došli!

Loterijske številke od 2. novembra 1901.

Trst 1 22 4 80 70
Linc 47 5 64 54 74

NAZNANILA.

Iz zapuščine preč. gosp. **dr. Ivana Križaniča** in iz lastne zaloge priporočamo sledeče knjige:

1. Razlaga novega Velikega Katekizma I. in II. del. Oba staneta 6 K, elegantno vezana 7 K 40 vin. Po pošti 30 vin. več.

2. Monsignore Fran Kosar, hišni prelat sv. Očeta, knez. škof. konz. svetovalec, infulirani stolni dekan lavantinski. (Kakih 30 izvodov.) Znižana cena 60 vin., s pošto 70 vin.

3. Bela žena ali Prva reč med štirimi poslednjimi. Drugi popravljeni in pomnoženi natis. Komad sedaj po 20 vin., s pošto 25 vin.

4. Rimska božja pot ali Slovenski romarji. Cena sedaj 20 vin., s pošto 25 vin.

5. Sveto Vodilo z raznimi molitvami in pobožnostmi za šolske sestre III. razreda sv. Frančiška. Velja v platno vezano 2 K 80 vin., v usnje z zlato obrezo 3 K 50 vin. Po pošti 20 vin. več.

„Sveto Vodilo“ je posebno primeren molitvenik za dekleta in žene tretjerednice. Spisan je kakor nalašč za nje ter obsega različne pobožnosti, katere opravljajo tretjerednice med letom.

6. Molitvenik za gojenke zavoda šolskih sester iz III. reda sv. Frančiška v Mariboru. Stane v platno vezan z rdečo obrezo 1 K. 30 vin., v usnje vezan z zlato obrezo 2 K. Po pošti 20 vin. več.

To je najnovejši molitvenik ter obsega razven navadnih molitev različne pobožnosti: v čast presvetega Srca Jezusovega in Srca Marijinega, v čast Božje previdnosti, brezmadežnega Spočetja Device Marije, sv. Jožefa, sv. Antona, sv. Alojzija, sv. Filomene itd. Spisan je v prvi vrsti le za domače gojenke, vendar pa je tako urejen, da služi izborno posebno onim dekletom, ki stopijo iz iste šole, pa vsem samskim tretjerednicam. Vrejen je po novem katekizmu ter se dobiva v slovenskem in nemškem jeziku.

Zavod šolskih sester v Mariboru.

Naročila sprejema tudi tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Prosim, pozor!

Za drganje je frančevo žganje (Franzbrantwein) najboljši domači pripomoček, s katerim se telo dobro namaže in tako okrepi. **Brazay-evo frančevo žganje** očisti kožo na glavi in lasišču lusk in tako zabranjuje izpadanje las. Za utrjevanje mišic se rabi **Brazay-evo frančevo žganje** z najboljšim uspehom. Če se po utrudljivem delu od glave do pete odrgneš z frančevim žganjem, izgine takoj tudi največja utrujenost.

1/2 steklenica 1 krono 80 vin., 1/2 steklenice 1 krono. Se dobiva v vseh večjih prodajalnicah Avstrije, zlasti v Celovcu v trgovinah: A. Prosen, K. Zier, A. Kober.

Naslov za razprodajalce iz Avstrije, Slavonije in Hrvatskega: **IGN. LANDAUER in SINOVI, Budapešt.**

Brinjevec,

natorni, iz istrskega brinja, 1 liter 2 kroni 40 vin., 3 litri franko po pošti za 9 kron. **Sadjevec** (Säuerling) 1 liter za 1 krono 60 vin. **Slivovec** (48procentni), dvakrat žgan, liter za 2 kroni. Pošiljatve po poštne povzetju.

Egidij Jeglič,

Selo, pošta Žerovnica. (Gorenjsko.)

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar izšla v drugem popravljenem in pomnoženem natisu:

Cecilija.

Cerkvena pesmarica.

I. del.

Uredil Anton Foerster.

Velja: za ude broširan iztis 1 krono, v prt vezan 1 krono 80 vin.; za neude in po knjigarnah broširan iztis 1 krono 40 vin., v prt vezan 2 kroni 20 vin. Poštne je plačati za posamezne iztise 30 vinarjev. Denar naj se blagovoljno pošlje po poštni nakaznici takoj z naročilom vred.

V najem se dá ali prodá

lepo posestvo v **Št. Danijelu** nad Pliberkom, 10 minut od cerkve. Več pové gosp. **Stossier** v **Št. Danijelu**, pošta Prevalje na Koroškem.

Na Najvišje povelje Nj. c. kr. apost. Veličanstva.

XXXIV. c. kr. državna loterija

za zasebne dobrodelne namene tužranske državne polovice.

Le-ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dovoljena — ima 16.404 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 442.900 kron.

Glavni dobitek je:

200.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamčijo c. kr. loterijski dohodki. Žrebanje je nepreklicno dne 12. decembra 1901. l.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsgasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti za žrebanje za kupovalce srečk zastoj.

Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo za loterijske dohodke.

Oddelek za državne loterije.

Za naročevanje cerkvenih čipk pripoznana je najboljša tvrdka **Teodor Günther** v Bohdalu (Gottesgab) na Češkem.

Svoji k svojim!

Istrska vinarska zadruga Pulj (Pola) Istra,

priporoča svojo veliko in bogato zalogo

istrskih in dalmatinskih vin ter pristni tropinovec.

Cene

poleg količine in vrste naročenega vina

od 10 do 15 gld.

100 litrov postavno na kolodvor v Pulji.

Na zahtevanje pošiljajo se vzorci brezplačno.

Svoji k svojim!

Prvo ljubljansko podjetje za izdelovanje fornirja!

Spoštovanim podjetnikom mizarstva, trgovcem s fornirjem in gg. mizarjem ter kolarjem naznanjam, da sem pričel

z rezanjem in žaganjem fornirja,

kojega imam v zalogi izredno veliko množino, vseh vrst in kakovosti lesa. Izrežem in izžagam ter dobro sparim tudi dopeljane hlode na fornir po nizki ceni ter popolnoma suhega odpošljem na dom. — Izdelujem tudi gladke, fino profilirane lajste vseh vrst in oblik ter priporočam novo podjetje v obilna naročila, katera natančno in točno izvršujem.

S spoštovanjem

Ivan Zakotnik, tesarski mojster v Ljubljani.